

Suunised on heaks kiitnud Põhjamaade koostööministrite nõukogu (MR-SAM) 2. juulil 2013 ning Põhjamaade Nõukogu istungjärk 30. oktoobril 2013.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu koostöösuunised Balti riikidega alates 2014. aastast

Põhjamaade Ministrite Nõukogu (PMN) on teinud tihedat koostööd Eesti, Läti ja Leeduga alates 1991. aastast. PMN soovib tugevdada ja laiendada senist koostööd, et aidata kaasa tugeva Läänemere piirkonna loomisele ja vähendada heaolu lõhet regiooni riikide vahel. Koostöö aluseks on ühised väärtused nagu inimõigused, tolerantsus, võrdsus ja hea valitsemistava.

PMN-i koostöö Eesti, Läti ja Leeduga täiendab kahepoolset koostööd viie Põhjamaa ja kolme Balti riigi vahel ning hõlmab valdkondi, kus Põhjamaade ühistegevus osutub kasulikumaks kui kahepoolsed suhted. Koostöö aitab luua riikidevahelisi koostöövõrke ning jagada teavet ja kogemusi – see tugevdab Põhjala ja Balti riikide ühtekuuluvustunnet ja teineteise mõistmist.

PMN-i koostöö Eesti, Läti ja Leeduga ei tohi kattuda olemasolevate regionaalse koostöö foorumitega, vaid võimaldada laiemat piirkondliku koostööd ning täiendades ja laiendades olemasolevaid võrgustikke luua sünergiaid. See peaks tugevdama Põhjamöödet, Euroopa Liidu Läänemere strateegiat ja teisi üldisi Läänemere piirkonna poliitikaraamistikke. PMN teeb eriti tihedalt koostööd Läänemere maade Nõukoguga.

Rakendamine

PMN-i koostöö eest Eesti, Läti ja Leeduga vastutavad esmajärjekorras Põhjamaade koostööministrid, kes koordineerivad ka üldisi tegevusi.

Ametliku Põhjamaade koostöö raamistikus Ministrite Nõukogus toimub vastavate ministeeriumite ja vanemnõunike vahel töö mitmetes valdkondades vastavate Eesti, Läti ja Leedu ministeeriumite ja ametnikega. Tegevus hõlmab ühiseid programme, projekte ning poliitike arendamist ja koordineerimist, et tegutseda paralleelselt, aga ka toetada NB8 riikide välisministeeriumite välis- ja julgeolekupoliitika alast koostööd.

Koostöö Põhjamaade valdkondlike Ministrite Nõukogude ja neile vastavate Balti riikide haldusüksuste vahel on peamiselt poliitiline ning loodud tugevdamiseks ja laiendamaks koostööd ühist huvi pakkuvates valdkondades. See võib väljenduda poliitiliste deklaratsioonide, koostöölepingute või ühiste programmide ja projektide näol.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu Tallinna, Riia ja Vilniuse esindustel on võtmeroll koostöö arendamisel, huvipakkuvate valdkondade välja selgitamisel Balti riikides ning Põhja- ja Baltimaade koostöö arendamise võimaluste esile tõstmisel. Esindused teevad tihedat koostööd valdkondlike Ministrite Nõukogudega, et saada toetust oma tegevustele kolmes Balti riigis. Lisaks sellele on esindustel tihedad sidemed Põhjamaade saatkondadega Eestis, Lätis ja Leedus ning neil on võtmetähtsus Põhjamaade sünergiaid tekitavate ühiste algatuste elluviimise koordineerimisel. Balti esindused on lisaks Põhjamaade projektide, aga ka näiteks Euroopa Liidu programmide, administraatorid.

Arutelu koostöö arendamise ja rakendamise üle Põhjamaade Nõukoguga jätkub.

Prioriteetsed valdkonnad

Põhjamaade Ministrite Nõukogu võib koostööd teha Eesti, Läti ja Leeduga mistahes ühist huvi pakkuvates valdkondades. Täpsemad prioriteetidid pannakse paika valdkondlike Ministrite Nõukogude koostööprogrammides ja iga-aastastes Ministrite Nõukogu esinduste tegevusplaanides.

Suunised on heaks kiitnud Põhjamaade koostööministrite nõukogu (MR-SAM) 2. juulil 2013 ning Põhjamaade Nõukogu istungjärk 30. oktoobril 2013.

Plaanides nimetatud ja vastavate valdkondade nõukogude poolt kinnitatud tegevused peavad peegeldama nii Põhjamaade prioriteete kui ka spetsiifilisi koostöö prioriteete iga Balti riigiga. Põhimõtteliselt rahastab valdkondliku Ministrite Nõukogu ja Balti riigi koostööd asjasse puutuv Ministrite Nõukogu.

Põhjamaad on eriti huvitatud positiivsetest arengutest järgmistes prioriteetsetes valdkondades, millele peaks koostöö keskenduma:

- Põhjamaid ja Balti riike mõjutavad piiriülesed probleemid nagu organiseeritud kuritegevus, inimkaubandus ja keskkond;
- majandusliku ja sotsiaalse arengu tugevdamine, sealhulgas korporatiivne sotsiaalne vastutus (CRS), rahvastiku areng, parlamentidevaheline ning MTÜ-de koostöö.

Rahastamine

Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Balti riigid teevad koostööd ühist huvi pakkuvates valdkondades, seega tuleb töö ka vastavalt rahastada. Reeglina on projektide rahastamisel soovitatav 50/50 põhimõte, ühiste programmide rahastamise puhul lähtutakse SKT-st sõltuvalt riikide majanduste suurustest. Üksikute projektide kaasrahastamine tuleb fikseerida iga programmi puhul eraldi, minimaalseks panuseks peaks olema 30%.¹

50/50 rahastamisnõudest võib loobuda MTÜ-sid hõlmavates projektides – kaasrahastamine on eelis, kuid mitte kohustus.

Seire ja hindamine

Põhjamaade koostöö ministrid vastutavad Ministrite Nõukogude ja Balti riikide koostöö seire ja hindamise eest. Ministrite Nõukogu sekretariaat edastab neile aastaaruande, mis saadetakse Põhjamaade välisministeeriumitele ja Põhjamaade Nõukogule.

Koostöö ministrid otsustavad hindamise vajalikkuse. Hiljemalt kolm aastat pärast suuniste jõustumist tuleb läbi viia organisatsiooniväline hindamine, mis peaks uurima ka suuniste parandamise vajadust. Üksikuid algatusi ja spetsiifilisi projekte seiratakse ja hinnatakse korrapäraselt ning saadud kogemustega arvestatakse koostöö arendamisel tulevikus.

Üldiselt hoiab Põhjamaade Ministrite Nõukogu sekretariaat Balti riikide välisministeeriumeid ja teisi asjasse puutuvaid instantse tegevustega kursis. Balti partnerid vastutavad aruandluse eest asjakohastele ametivõimudele oma riikides.

Profileerimine

Eesti, Läti ja Leeduga koostöö profileerimine peab olema kooskõlas Põhjamaade Ministrite Nõukogu üldise profileerimise ja kommunikatsioonistrateegiaga.

Valdkondlikud ministrid ja Põhjamaade koostöö ministrid on kohustatud abistama teadlikkuse tõstmisel ja teabe jagamisel Põhjamaade algatustest Balti riikides. Sama kehtib Põhjamaade Ministrite Nõukogu sekretariaadi ja institutsioonide kohta nagu Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindused Eestis, Lätis ja Leedus kui nad teevad koostööd Põhjamaade esindustega Balti riikides ning vastavate Põhjamaade, Eesti, Läti ja Leedu ametivõimudega.

¹ Üksikud projektid on eraldiseisvad algatused piiratud eesmärgi, tegevusplaani, eelarve ja piiratud ajakavaga. Ühised programmid on programmid, mis on otsustatud poliitilisel tasemel Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Balti riikide vahel ning mis rahastatakse esitatud taotluste alusel. Ühistel programmidel on ühine Põhja-Balti juhtgrupp ning need ei pea olema ajaliselt piiratud.